

- в) індивідуальний спів з акомпанементом;
- г) виконання пісень без супроводу.

Під час засвоєння гармонічної двоголосої поспівки слід дотримуватися таких прийомів:

- а) вчитель грає на інструменті поспівку – діти визначають на слух, по нотах або ступенях свою партію;
- б) вчитель акомпанує – діти розучують другий голос;
- в) вчитель грає два голоси – діти співають другий голос;
- г) вчитель грає або співає перший голос – діти співають другий голос.

У процесі роботи над другим голосом перші голоси уважно стежать за засвоєнням його і запам'ятовують свою партію.

Розучивши мелодію з другим голосом, можна по черзі співати обидві партії та назвати вивчення і повторення грою «Луна». Вивчені партії, за сигналом учителя, співають одночасно.

Висновки. Розвиток вокально-хорових навичок вихованців у хоровому колективі закладу позашкільної освіти є основним завданням керівника. Він забезпечується послідовною та систематичною роботою в процесі розспівування та розучування хорових творів над усіма вокально-хоровими навичками: диханням, звукоутворенням, інтонацією, ансамблем, дикцією тощо. Їх розвиток у хористів сприятиме зростанню виконавської майстерності кожного і колективу в цілому.

Список використаних джерел

1. URL: <https://studfile.net/preview/10052221/page:7/>
2. URL: <https://rocnt.com.ua/?p=2475>
2. URL: <https://profvocal.ru/articles/vokalnaya-pozitciya-pyeniye-na-zyevkye/>
3. URL: <https://www.facebook.com/breathingSound/photos/>
4. 5.URL: <https://www.prodlenka.org/metodicheskie-razrabotki/103997-organizacija-horovogo-kollektiva-i-ego-rol-v->

Кошиль Вікторія,
викладачка Глобинської дитячої школи
мистецтв,
Ленда Неля,
викладачка Глобинської дитячої школи

РИСУНОК КАРКАСНИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР

***Анотація.** В даній статті розглядаються питання вивчення будови геометричних фігур з використанням каркасних моделей. Окреслюється питання розуміння учнями внутрішньої будови предметів. Розкрито методи зображення предметів об'ємними за допомогою каркасного зображення.*

***Ключові слова:** каркасне зображення, геометричні фігури, просторове мислення, об'єм.*

У процесі вивчення будови простих геометричних тіл доцільно використовувати наочність у вигляді каркасів цих тіл, зроблених із проволочи, металевих трубок чи тонких дерев'яних рейок. Такі моделі допомагають отримати чітке уявлення про будову форми, бо дозволяють однозначно бачити в просторі всі конструктивні вузли – невидимі точки на всіх об'ємних тілах. Прозорість таких моделей в значній мірі полегшують малювання предметів у різних поворотах і перспективних скорочених ракурсах.

Малювання каркасів сприяють вихованню об'ємно-просторового мислення, допомагають усвідомити конструктивну побудову форми і особливості її зображення. Отримані на цих моделях навички просторового мислення дають можливість і на непрозорих тілах відчутти, зв'язати форму в просторі, сприймати і зображувати предмети впевнено, переконливо і свідомо.

Перш ніж скласти натюрморт з геометричних тіл, бажано познайомитися з будовою конструкції куба, циліндра і кулі, малюючи кожен з них окремо на 1/2 аркуша.

Оскільки малювання каркасних геометричних тіл є першим завданням рисунку з натури, дуже важливо засвоїти загальне правило і порядок послідовних стадій навчального рисунку.

I етап. Композиційно розмістити предмет, який зображуємо на площині аркушу, з таким розрахунком, щоб зображення не було занадто великим (не розташовувалося близько до країв листка), або занадто дрібним. Щоб знайти вдалу композицію, рекомендується зробити декілька замальовок, ескізів на окремих аркушах. Вибір композиційного рішення постановки полегшує вирізаний в невеликому аркуші цупкого паперу прямокутний отвір – рамка, яка нагадує аркуш, підготовлений до малювання, але зменшений в пропорціях. Рамку рухають то вправо, то вліво, то вгору, то вниз, поки не буде знайдено найбільш раціональне композиційне рішення. Необхідно використовувати метод композиційного розміщення зображуваного предмету по крайніх точках, орієнтуючись на геометричний центр і краї аркушу паперу.

II етап. Знайдемо загальну масу предмету з визначеними через основні конструктивні опорні точки і вузли пропорційні співвідношення між окремими частинами предмету і його загальної форми. Наносимо легкими лініями перспективу. Допоміжними лініями визначаємо напрямки точок сходу, які знаходяться на лінії горизонту.

III етап. Промалюємо конструкцію предмету більш акцентованими, конкретними, перевіреними лініями.

Рисунки каркасних фігур починають з побудови об'єму кубу як найбільш зрозумілої конструктивної форми геометричних тіл. Модель розміщують нижче лінії горизонту так, щоб той, хто малює бачив одночасно всі три поверхні куба (в розрізі $\frac{3}{4}$). Підготувавши чверть аркушу і матеріали, необхідно сконцентруватися на сприйнятті натури. Знайдемо центр листка і помітимо його хрестиком. Це полегшить композиційне розміщення моделі на площині листа. Орієнтуючись на центр і краї листа, знайдемо масштаб зображення з таким розрахунком, щоб воно не здавалось занадто малим чи великим, не підходило до країв близько, і його не хотілося б змістити вправо, ліво, вгору чи вниз. Легкими лініями помітимо загальні межі форми кубу в цілому, виходячи з основних пропорційних відношень висоти до ширини

тіла кубу.

Найбільш типова помилка всіх початківців малювати з натури виражається в прагненні змальовувати геометричне тіло частинами: не турбуючись про компоновку, починають будувати нижню площину кубу, потім вертикальні лінії ребер, верхню площину. Такі намагання змальовування ліній контуру каркасу геометричного тіла порушують принципи малювання «від загального до часткового» і веде до невдачі.

Визначивши загальні пропорції силуету кубу, помічаємо умовну лінію горизонту, яка допоможе правильно визначити перспективу. Тепер можна співвіднести пропорції трьох сторін кубу: нижньої площини (основи), двох бокових і верхньої. При цьому необхідно пам'ятати, що по мірі віддалення від горизонту горизонтальні поверхні «відкриваються» більше.

Зорієнтувавши загальну конструкцію за опірними точками, починаємо побудову ребер кубу, уточнюємо пропорції і перспективу. Лінії, які обмежують площини, потрібно не переривати в місці перетину в опорних точках, а намітити ширше в напрямку точок сходу, які лежать на лінії горизонту. Щоб уникнути положення найближчого кута кубу, проведемо до нього дотичну горизонтальну лінію. Це допоможе уточнити ступінь перспективних скорочень бокових сторін геометричного тіла. Акцентованою лінією підкреслюємо більш конкретно, з натиском на олівець, ближній план і м'якими лініями ребра, які будуть від глядача в глибину. Коли після багаторазових перевірок побудови це вдалося, куб має переконливий вигляд, якщо спирається всією своєю масою на площину столу.

Застосування правильного методу роботи рисунку каркасу куба уможливило побудову інших геометричних тіл.

Отже, в процесі вивчення геометричних фігур використання каркасних моделей предметів (геометричних фігур) дає можливість учням краще зрозуміти конструкцію предметів та геометричних фігур, тим самим точно і правильно будувати предмети, бачити їх внутрішню структуру та об'єм.

Список використаних джерел

1. Побудова каркасів куба, призми, циліндра, конуса. Реферати та учбові матеріали // URL<http://um.co.ua/1/1-1/1-144127.html>

Крамаренко Тетяна, Шумська Аліна,
викладачі Козельщинської дитячої
музичної школи Козельщинської
селищної ради (с. Козельщина)

РОЗВИТОК МУЗИЧНО-РИТМІЧНОГО ВІДЧУТТЯ У ДІТЕЙ

***Анотація.** У статті розглянуто питання музично-ритмічного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, визначено необхідність використання широкого спектру музично-ритмічних рухів і вправ для забезпечення загального розвитку дітей, виховання в них інтересу та любові до музики, розглянуто деякі методичні прийоми музично-ритмічного виховання Е. Жак-Далькроза.*

***Ключові слова:** музично-ритмічне виховання, музично-ритмічні рухи, система музично-естетичного виховання, загальний розвиток дитини.*

***Постановка проблеми.** Виховання музикою є найдоцільнішим чинником загального розвитку дітей молодшого віку. У зв'язку з тим, що ритм є невід'ємною складовою музики, то завданням викладачів є формування в дітей музично-ритмічних навичок. Ритмічна діяльність збагачує сприйняття дитини, впливає на формування різноманітних психічних функцій, сприяє розвитку дитини в цілому. Завдяки ритмічним вправам та іграм діти отримують задоволення, що добре впливає на їх загальний розвиток.*

Мета статті – розкрити, як за допомогою ритмічної діяльності виховувати в учнів уміння узгоджувати музику з рухами.

***Виклад основного матеріалу.** Питання музично-ритмічного виховання було і є актуальним. За кордоном серед систем масового музично-естетичного виховання XX століття найбільш відомими стали:*